

Meșterii din Spanțov

DOMENIU: Dezvoltare comunitară

LOCALITATE: Spanțov

DURATA IMPLEMENTĂRII: 8 luni

INIȚIATOR: Irina Pop

Ideea proiectului "Mesterii din Spanțov" m-a cucerit imediat pentru că s-a născut în comunitate și încearcă să producă valoare economică pentru comunitate folosind ca resursă tradiția meșterilor rudari din sat. Am văzut acolo un plan ambițios pentru care s-a muncit mult, dar care nu se putea transforma în realitate fără un sprijin financiar pe care noi nu puteam să-l oferim în acel moment. Competiția "Idei din Țara lui Andrei" a răspuns perfect nevoii grupului de tineri din Spanțov și oferă o șansă importantă oricărui om, din orice comunitate din România, să schimbe ceva în bine în jurul său.

DESPRE PROIECT

Asociația „Împreună pentru Viitor” din comuna Spanțov (Călărași), formată din tineri romi din comunitate, vrea să pună pe roate o afacere socială prin care să valorifice produsele tradiționale ale meșteșugarilor romi rudari din comunitate. Prin acest proiect, Fundația PACT îi va ajuta să demareze afacerea socială, dar și să-i lărgescă orizontul prin punerea meșteșugarilor rudari în contact cu tineri artiști și designeri din București. Ideea afacerii s-a născut chiar în comunitate.

Printr-un proiect anterior al Fundației PACT, tinerii au realizat un portofoliu al tradițiilor locale și au căutat, împreună cu membrii comunității, o idee prin care să valorifice tradițiile și în același timp să ridice nivelul de trai din comunitate.

Au aflat că deși în trecut, în rândul romilor care formează 40% din populația comunei, meșteșugul prelucrării lemnului era foarte răspândit, astăzi mai există doar 5 meșteri în vârstă care îl practică, deoarece meșteșugarii singuri reușesc cu greu să obțină venituri din produsele lor.

Tinerii din asociație și-au propus să creeze o întreprindere socială prin care să valorifice produsele tradiționale, să le promoveze și să le găsească piață de desfacere, încurajând astfel și tinerii din comunitate să deprindă meșteșugul și să valorifice economic moștenirea culturală a localității.

Asociația are deja un plan inițial de afaceri, realizat împreună cu consultanții Fundației PACT. Prin acest proiect, PACT îi va sprijini să dezvolte planuri de afaceri și de marketing și să organizeze în comunitate întâlniri între meșteșugari și tineri artiști și designeri. În același timp, în Spanțov, mai mulți tineri vor învăța să lucreze lemnul de la meșteri mai în vârstă, și toată comunitatea va pune umărul la lansarea afacerii contribuind la organizarea unui eveniment tradițional în localitate.

Dincolo de creșterea veniturilor în comunitate, proiectul creează punți între rural și urban, între tradițional și modern, între tineri și meșteri bătrâni, și readuce comunității mândria valorilor locale.

SUSTENABILITATE

Proiectul asigură sprijinul necesar pentru demararea afacerii și costuri de start-up pentru 3 luni de activitate, scopul fiind ca în cel mai scurt timp întreprinderea să devină viabilă. Modelul de afacere nu impune costuri mari de menținere a afacerii (de exemplu, nu este necesar un spațiu de producție pentru că meșterii lucrează acasă, și nici un spațiu de desfacere pentru că produsele vor fi expuse online și în târguri și livrate pe bază de comenzi).

Pe termen lung, scopul este nu doar ca afacerea să continue să funcționeze ci să se dezvolte (de exemplu prin implicarea mai multor tineri, prin explorarea de noi produse etc.) Mijloacele și materialele de promovare produse în cadrul proiectului vor putea fi folosite de către întreprindere și după încheierea acestuia (mai ales site-ul dar și pliantele care vor trebui doar multiplicat), iar acțiunile de marketing finanțate prin proiect au ca scop crearea unei baze inițiale de clienți (nu doar persoane fizice ci mai ales pensiuni, restaurante, hoteluri etc.) care să asigure întreprinderii un flux relativ constant de vânzare.

În ce privește colaborarea cu tinerii artiști și designeri, proiectul pune bazele unei colaborări inițiale, dar se prevede ca relația să fie continuată cu cel puțin unul dintre aceștia pe termen mai lung. La nivel de comunitate, impactul proiectului va fi cel mai probabil vizibil pe termen lung: creșterea numărului de voluntari ai Asociației „Împreună pentru Viitor”, îmbunătățirea relației acesteia cu alți factori locali etc.

În plus, dacă proiecte anterioare ale asociației au generat noi idei, mai mult voluntariat și entuziasm în comunitate, acest exemplu de mic proiect antreprenorial poate la rândul lui genera în rândul tinerilor din comunitate noi idei de antreprenariat. PACT va continua să ofere sprijin asociației din Spanțov după finalizarea proiectului, în primul rând prin atragerea de consultanță pro-bono din partea angajaților Fundației dar și de la parteneri – firme și companii – ai căror angajați pot oferi consultanță pro-bono în domeniul juridic, marketing, comunicare etc.

CAUZĂ

Comunitatea din Spanțov (aproximativ 40% din persoane de etnie romă) se confruntă cu un grad ridicat de sărăcie, lipsa oportunităților economice și abandon școlar crescut în rândul tinerilor. Ceea ce are însă Spanțov mai mult decât alte comunități rurale în care a lucrat PACT este capitalul social ridicat, implicarea și dorința comunității de a-și rezolva problemele prin soluții proprii.

Acest proiect sprijină o astfel de soluție. În Spanțov, doar 5 dintre meșteșugarii romi rudari mai realizează obiecte din lemn (linguri, vase și platouri, mese și scaune etc.), pe care le vând în comunitate și în satele din jur, în special de sărbătoarea Moșilor când lumea folosește aceste obiecte. Aceștia nu reușesc însă să obțină suficiente venituri din produse, motiv pentru care ocupația este în general desconsiderată de cei mai tineri, care nu învață să lucreze lemnul, iar meșteșugul a început să se piardă.

Soluția propusă – dezvoltarea unei afaceri sociale care să vândă produsele meșteșugarilor rudari – aduce nu doar venituri noi în comunitate, dar ajută la păstrarea vie a tradiției rudarilor și crește vizibilitatea și respectul pentru munca acestora, în interiorul și înafara comunității.

OBIECTIVE

O1. Punerea în valoare a tradiției romilor rudari în localitatea Spanțov din județul Călărași, prin organizarea de ateliere meșteșugărești cu tineri din comunitate și cu tineri designeri din București (minim 2).

O2. Susținerea și asigurarea start-up-ului pentru o afacere socială în domeniul prelucrării manuale a lemnului de către 5 meșteșugari romi rudari din Spanțov, pentru 3 luni de funcționare.

O3. Promovarea meșteșugului romilor rudari și consolidarea pieței de desfacere pentru produsele realizate de către meșteșugarii romi din Spanțov.

BENEFICIARI DIRECTI

» 5 meșteri romi rudari și familiile acestora, care vor realiza produsele din lemn și vor obține venituri din vânzarea acestora

» Aproximativ 20 de tineri romi din comunitate, cu vârste între 14-29 ani; aceștia participă deja ca voluntari la activitățile asociației și vor fi implicați și în acest proiect, putând inclusiv să devină ucenici ai meșterilor rudari în cadrul atelierelor

» Asociația „Împreună pentru Viitor”, organizația comunitară din Spanțov înființată legal în 2012 de către grupul local de inițiativă format din tineri romi (Asociația este condusă de 3 tinere). Asociația va gestiona afacerea din care va obține un venit care să-i permită desfășurarea de alte proiecte în comunitate, dar va dobândi și abilități antreprenoriale noi, creșterea impactului în comunitate etc.

» Comunitatea din Spanțov în general, din care aproximativ 40% romi, va beneficia nu doar economic prin creșterea veniturilor unor membri ai comunității, dar mai ales din punct de vedere al capitalului social, respectului, recunoașterii tradiției proprii ca o valoare etc.

» tinerii designeri care vor interacționa cu meșteșugarii, fiind astfel expuși la un tip de creație tradițională mai puțin cunoscută

IMPACT

La finalul proiectului vor fi vizibile următoarele rezultate:

- În Spanțov va exista o întreprindere socială gestionată de tinerii din Asociația „Împreună pentru Viitor”, care va avea un plan de afaceri și de marketing, un site de prezentare, materiale de promovare

- Pentru întreprindere vor lucra, inițial, cei 5 meșteșugari romi rudari din comunitate, dar ulterior se urmărește implicarea tinerilor ucenici care au învățat în ateliere din cadrul proiectului

- Minim 20 de tineri vor avea deprinderile inițiale de prelucrare tradițională a lemnului (cei interesați urmând să învețe în continuare de la meșteri)

- Minim 2 tineri designeri din București vor colabora cu meșterii romi pentru realizarea în colaborare a unor produse care interpretează tradiția
- Atelierul din Spanțov va vinde primele produse în cadrul evenimentului tradițional și/sau târgului de profil la care vor participa Dar și câteva rezultate mai puțin vizibile:
- Minim 2 tinere de etnie romă din Asociație vor avea abilități antreprenoriale dezvoltate - Meșteșugarii romi și familiile acestora vor obține, în plus față de veniturile propriu-zise, respect și mândrie față de abilitățile propria
- Tinerii și întreaga comunitate vor avea o mai bună înțelegere a valorii – cu materiale și imateriale – a patrimoniului cultural local